

Abstrakt

Kandidát: Jana Procházková¹

Školitel: prof. RNDr. Jiří Vlček, CSc.¹

Konzultant: PharmDr. Zuzana Očovská¹

Název diplomové práce: Analýza úprav dávkování léčiv u pacientů s chronickým onemocněním ledvin

¹Univerzita Karlova, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Katedra sociální a klinické farmacie

Některá léčiva vylučovaná ledvinami nebo spojená se zvýšeným rizikem nežádoucích lékových událostí u pacientů s chronickým onemocněním ledvin (CKD) vyžadují úpravu dávkování, užívání s opatrností nebo jsou kontraindikovaná. Řada studií ale prokazuje, že v mnoha případech není vhodná úprava dávkování provedena. Naším cílem bylo analyzovat vhodnost dávkování léčiv a kontraindikovaná léčiva u pacientů s CKD přijatých do nemocnice v Hradci Králové prostřednictvím Kliniky urgentní medicíny.

Tato studie je observační průřezová studie a je substudií předchozí studie, která zkoumala souvislost mezi lékovými problémy a neplánovanými hospitalizacemi pacientů ve Fakultní nemocnici Hradec Králové v roce 2018. Data pro studii byla získána z elektronických zdravotních záznamů. Vhodnost užívání a dávkování léčiv byla analyzována u pacientů s odhadovanou rychlostí glomerulární filtrace (eGFR) mezi 15 a 60 ml/min/1,73 m² na základě srovnání se souhrnem údajů o přípravku (SmPC).

Celkem byla zkontrolována léková anamnéza 375 pacientů s CKD ve stádiu G3a–G4. 220 pacientů (59 %) mělo alespoň jedno léčivo vyžadující úpravu dávkování kvůli snížené funkci ledvin a 112 pacientů (30 %) užívalo minimálně jedno léčivo s nevhodným dávkováním. Kontraindikovaná léčiva byla identifikována u 49 pacientů (13 %). Pacienti dohromady užívali 3007 léčiv, z nichž 367 vyžadovalo úpravu dávkování. 134 léčiv bylo předepsáno v nevhodných dávkách a bylo identifikováno 69 kontraindikovaných léčiv.

Nejčastější léčiva vyžadující úpravu dávkování byla léčiva působící na kardiovaskulární systém, metformin a léčiva působící na centrální nervovou soustavu. Nejčastějšími léčivy s nevhodným dávkováním byly perindopril, fenofibrát, metformin, ramipril a spironolakton. Nejčastější kontraindikovaná léčiva byly nízkodávková kyselina acetylsalicylová, hydrochlorothiazid a rosuvastatin.

Vhodnost dávkování léčiv byla hodnocena pouze na základě souladu s SmPC. Volba dávkování by ale měla být ovlivněna i dalšími faktory, jako jsou: cíle a strategie léčby, terapeutický index, lékové interakce, míra extrarenální eliminace léčiva nebo možnost monitorování dosahování cílů a rizik farmakoterapie.

Klíčová slova: chronické onemocnění ledvin, úprava dávkování, průřezová studie

Tato studie byla podpořena Univerzitou Karlovou (Projekt SVV 260 665).